

הכל בסדר

מדריך הלכתי לחג הפסח

הלכות מידע יישובי הפעלות לילדים

תוכן עניינים

5.....	ברכת האילנות.....
6.....	זמני חודש ניסן.....
7.....	כשרות לפסח.....
7.....	תרופות לפסח.....
8.....	מכירת חמץ.....
13.....	שריפת חמץ.....
15.....	זמני הגעלת כלים.....
16.....	טבילת כלים.....
17.....	הכשרת המטבח לפסח.....
12.....	בדיקת חמץ.....
22.....	ערב פסח - "ד ניסן.....
24.....	מה צריך להכין לליל הסדר?.....
28.....	הדרכה לעריכת ליל הסדר בקצרה.....
29.....	לוח שיעורים ומידות לחג הפסח.....
30.....	והיה כי ישאלך בנך.....
36.....	טיפים ועצות לניקוי מהיר ויעיל של הבית לפסח.....
37.....	הכנות ותזכורות לליל הסדר.....

החוברת הופקה עבור המועצה הדתית גבעת זאב
ליווי הלכתי: המרא דאתרא הרב יוסף טולידאנו שליט"א

הכנת חומרים, עיצוב והפקה: ש.י הפקות (052-9777108)
ייעוץ תוכן: הרב ישי זרגרי
© כל הזכויות שמורות | החוברת טעונה גניזה

לכבוד
תושבי גבעת זאב
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה

לקראת חג הפסח הבא עלינו וכל ישראל לטובה ולברכה הנני מברך את כל תושבי גבעת זאב בתוך כלל ישראל בברכת חג כשר ושמח.

וד' יתברך יזכנו לחגוג את חג הפסח כמצוותו וכהלכתו בקיום מצוות החג באכילת מצה וביעור חמץ, שתיית ארבעת הכוסות, אכילת מרור ומצות קריאת ההגדה וסיפור יציאת ישראל ממצרים. ואכילת אפיקומן.

בהגדה של פסח נקרא את דברי רבן גמליאל, שהיה אומר: כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח, לא יצא ידי חובתו במצרים ועל הגאולה נוכל להבין את טעם מצוות הלילה: פסח מצה ומרור, ונקיים בזה את ההלכה שאמר רבן גמליאל: כל שלא הבין טעמו, לא יצא ידי חובתו.

כל שלא אמר, כלומר, כל שלא פירש את טעם המצוות הללו (רשב"ם) אף על פי שקיים את מצוות הלילה, פסח מצה ומרור (רש"י) לא יצא ידי חובתו - ידי חובת המצוות אלא צריך לפרש את טעמן (הר"ן פסחים) יש אומרים שכוונת רבן גמליאל לומר, שלא יצא ידי מצווה מן המובחר, ויש שתיקנו לקיים מצוות ההגדה על-ידי הסברת טעם מצוות אלו, וכשלא עשה כתקנת חכמים, לא יצא אפילו מדאורייתא (פרי מגדים סימן תפ"א) הרמב"ן מאריך שיש מקומות בהם לא יצא כראוי, כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח לא יצא ידי חובתו בלתי אמירה, מפני שאנו רואים שהקב"ה הקפיד באמירת ההגדה.

וד' יתברך יזכנו להקריב קורבן פסח במועדו וכהלכתו ולאכל מן הזבחים ומן הפסחים אשר יגיע דמם על קיר מזבחך לרצון, בעגלא ובזמן קריב ונאמר אמן

יוסף טולידאנו
יו"ר אג"ת
הרב המקומי

בברכת חג כשר ושמח

תושבי גבעת זאב היקרים

מסופר על אדם שהלך לשאול את החכמים: ידוע שצד ימין הוא הצד המובחר, הנכון הטוב והמועדף. מתבקש אם כן - שהלב, שהוא איבר חיוני חשוב ומשמעותי כמרכז חיים, ימוקם בצד ימין של הגוף ולא בצד שמאל! התשובה היא: אכן.. הלב ממוקם בצד הימני! אבל לא שלנו, אלא של העומד מולנו. כאשר אנו ניצבים מול הזולת הלב שלנו ממוקם בצד ימין של המביט בנו. וזאת מאחר שהלב שלנו מסמל את החשיבה על האחר, כדי שנוכל לחמול ולהיטיב עם הזולת. ומשך זה הכי מתאים שכאשר מסתכלים עלינו.. יראו את הלב שלנו מצד ימין של הפונה אילנו.

עם ישראל נמצא בימים המאתגרים ביותר מאז קום המדינה. עוד מימי המחלוקת העצומה מהשנה שעברה אמרתי לקרובים אלי, כי הקב"ה לא יוכל לסבול 'שנאת אחים'. לכל אורך ההיסטוריה שנאת אחים תמיד הובילה לאסון, מהרג של 40 אלף תלמידי ר' עקיבא ועד חורבן בית המקדש, 9 באב ועוד. גם הפעם, הקב"ה נזף בכל חלקי העם כדי שהתופעה הזאת תיעצר. ואכן, במחיר כבד מנשוא אנו רואים עם נפלא של ממש, עזרה הדדית של פרטיים למען הכלל, אישים ועסקים למען הצבא, וצבא המוסר את נפשו בעד העם.

אחד מהסגולות המיוחדות של היישוב הנפלא שלנו גבעת זאב, הוא רמת הגיוון האינסופית של כל חלקי העם, כלל המגזרים העדות והחוגים, וכולם חיים בשלווה מופלאה של שלום ואחוות רעים. בתקופה מאתגרת זו ראינו כיצד רבים מהתושבים שמים את הלב שלהם לימין המביט בהם, נותנים כתף בבחינת "נושא בעול עם חברו", ועושים כל מה שניתן להעלות על הדעת כדי לסייע לתמוך ולתת כתף. המועצה הדתית זכתה לתת את חלקה בעשרות תחומים שונים בתקופה זו, לימין התושבים ובמענה יצירתי למצוקות שונות. לשמחתי הרבה התברכנו במועצה מקומית חדשה, עם רוח רעננה והתחדשות, וכבר בימיה הראשונים שיתוף הפעולה עם ראש המועצה מר יוסי אסרף הי"ו ניכר ומשמעותי למען הציבור. משך צפוי בע"ה שהציבור יראה שידרוג במספר תחומים, הן בטווח הקצר וגם בארוך בע"ה. לקראת חג הגאולה והחירות, אני מאחל לנו שתמיד נוכל באופן טבעי להיות קשובים למצוקת האחר, השונה, החלש והזקוק לעזרתנו. ומעומק הלב נאחל למשפחות החטופים והנעדרים לשבת בליל הסדר עם יקיריהן, שנזכה לגאולה ציבורית ופרטית במהרה בימנו, אמן.

בברכת חג כשר ושמח
ד"ר שרון דניאל
יו"ר המועצה הדתית גבעת זאב

תושבי גבעת זאב היקרים

בפתחו של חג הפסח, המבשר חירות והתחדשות, אני מבקש להעביר מסר של אופטימיות ותקווה. חג הפסח-במהותו, הוא זמן של זיכרון והתחדשות. את קריאת ההגדה אנו פותחים בציון העובדה שאבותינו היו עבדים במצרים ומסיימים את קריאתה בשירת ההלל. תחושות אלו של תקווה מזכירים לנו את המסע הארוך והמלא בקשיים שעברו אבותינו מחושך לאור.

מאז אירועי שמחת תורה, אנו, עם ישראל, נמצאים במסע מאתגר המשלב קושי ועצב, אישי ולאומי. אנו מתפללים מדי יום לשובם הביתה של החטופים ולשלומם של חיילי צה"ל וכוחות הביטחון. בזמן שנתכנס יחד לסדר הפסח, נזכור ולא נשכח את אלה שאינם איתנו, מתוך אמונה ותקווה שמהחושך יצמח אור ומשעבוד נזכה לגאולה.

האירועים האחרונים שפקדו אותנו הוכיחו כי יש לנו קהילה חזקה ותומכת המגלה סולידריות ואחריות אחד כלפי השני. אני גאה בכל אחד ואחת מכם על התרומה לרקמת חיינו הקהילתית והערכית. עם הבעת האמון של הציבור בי ובחבריי למועצה בבחירות האחרונות, אני מרגיש חובה ואחריות להמשיך הפעילות הקהילתית והערבות ההדדית המאפיינות אותנו כתושבי היישוב. בואו נדאג שבחג הזה לא יחסר לאף אחד משכננו מזון על השולחן, בייחוד בליל הסדר המזמן אותנו לפתוח את דלתותינו ולקרוא "כָּל דַּךְפִּין - יִתֵּי וַיִּיכַל".

נביע מכאן תודה עמוקה לכל יוזמי מבצעי 'קמחא דפסחא' בקהילות השונות שעזרו לכולנו לקחת חלק במצווה חשובה זו. תודה לעוסקים בהפקת חוברת מיוחדת זו המנגישה עבורכם ועבור ילדכם את ההלכות והמידע השימושי לחג הפסח וכולי תקווה שהיא תהיה לכם לעזר.

שנזכה כולנו לחגוג את חג הפסח מתוך חירות אמיתית, אחדות והמון אור.

בברכת חג שמח, שלכם
יוסי אסרף,
ראש המועצה

ברכת האילנות

הסבר

תקנת חכמים שהרואה עצי פרי בחודש ניסן כשהם בפריחתם והתחדשותם, שיברך ברכת האילנות.

הנחיות לאופן הברכה

- א. ברכה זו יש לברכה פעם אחת בשנה בתוך חודש ניסן, ומומלץ לברכה בתחילת החודש.
- ב. ניתן לברך רק באופן בו אנו רואים שני עצי פרי מלבליים, כלומר, שיש עליהם את הפרח ממנו עתיד לצאת הפרי.
- ג. גם נשים מברכות ברכת האילנות.
- ד. אחר הברכה נוהגים לתת צדקה לעניים.

נוסח הברכה

פְּרוּחַ אֶתֶּה ה' אֱלֹהֵינוּ מִלְּךְ הָעוֹלָם, שְׁלֵא חֶסֶר בְּעוֹלָמוֹ פְּלוּם, וּבָרָא בּוֹ פְּרִיֹת טוֹבוֹת וְאֵילָנוֹת טוֹבוֹת לְהֵנוֹת פְּהוֹן בְּנֵי אָדָם.

זמני חודש ניסן

זמני ברכת הלבנה	החל מליל חמישי ח' בניסן, עד ליל הסדר בשעה 20:25
-----------------	---

יום שני | ליל הסדר | י"ד ניסן | 22.4.24

סוף זמן אכילת חמץ	בשעה 9:56 ולפי מנהג אשכנז עד השעה 10:26
סוף זמן ביעור חמץ	11:17 ולפי מנהג אשכנז עד השעה 11:32
הדלקת נרות	18:43
שקיעה ערב החג	19:21
חצות לילה - ליל הסדר	00:38
צאת יום טוב	19:31 רבנו תם 20:30

שבת חול המועד | י"ח-י"ט ניסן | 26-27.4.24

הדלקת נרות	18:45
שקיעת ערב שבת	19:15
צאת השבת	19:34 רבנו תם 20:34

יום ראשון | שביעי של פסח | כ'-כ"א ניסן | 28.4.24

הדלקת נרות	18:47
שקיעה ערב חג	19:16
צאת יום טוב	19:43 רבנו תם 20:36

כשרות לפסה

בכל קניה בחנות מזון, יש לבדוק על גוף התעודה אם מסומן "ללא חשש קטניות" או "לאוכלי קטניות", ולנהוג בהתאם לפי המנהגים השונים. לימי הפסח אין להסתמך על תעודת הכשרות הרגילה כולל באטליזים, חנויות דגים, פיצוחים (לאוכלי קטניות), ויש לוודא קיומה של תעודת כשרות לפסה.

שים לב:

- א. לנוהגים שלא לאכול קטניות בפסח יש לבדוק כל מוצר מזון, כולל מוצרי חלב, אם כשרותו היא לאוכלי קטניות בלבד.
- ב. אין להאכיל את בעלי החיים מזון המכיל חמץ.
- ג. לצורך האכלת דגי נוי, יש לרכוש מזון שאינו מכיל חמץ

תרופות לפסה

"כללית" המפרסמת לקראת פסח רשימה מפורטת של תרופות וכדורים שבהם אפשר להשתמש בפסח, או לשאול רבנים ופוסקי הלכה שיש בידם רשימה מעודכנת.

חולה שלוקח תרופה מסוימת ואינו מוצא אותה ברשימה, יכול להתייעץ עם רופאו אם יש תרופה גנרית (חיקוי תרופה ע"י יצרן אחר) כשרה. במידה ואין, יחזור לרופא וישאל האם יכול לעשות הפסקה של שבוע. במידה ואינו יכול - חייב להמשיך לקחת את התרופה.

- תרופות המיועדות לשימוש חיצוני (משחות, טיפות, פתילות וכן זריקות) - מותרות בשימוש בפסח בשעת הצורך. לכן ברשימות המתפרסמות של תרופות המאושרות לשימוש בפסח מובאות רק תרופות הנלקחות דרך הפה.
- תרופות המכילות קטניות מותרות, גם לנוהגים שלא לאכול מוצרי קטניות.
- בתרופות שיש בהן חשש חמץ, עדיף להשתמש בכדורים מאשר בסירופ נוזלי.
- ויטמינים ותרופות הומאופתיות מבוססים פעמים רבות על אלכוהול המיוצר מחמץ. כמו כן, כיום מצויים בשוק מאות תוספי תזונה, המיוצרים על ידי יצרנים שונים. בכל תוסף תזונה, יתכן ויש מרכיב חמץ. אין לצרוך אותם, אלא אם כן יש עליהם אישור כשרות לפסה.
- חולה כרוני שסובל מאי ספיקת לב, לחץ דם גבוה, סוכרת וכו', חייב להמשיך לקחת את כל התרופות בהם הוא משתמש בכל ימות השנה.
- בשעת הצורך, מומלץ לבדוק באתר האינטרנט של קופת חולים

מכירת חמץ

הסבר

נאמר בתורה בפרשת חג הפסח:

מִצּוֹת יֹאכְל אֶת שֶׁבַעַת הַיָּמִים וְלֹא יֵרְאֶה לֶךָ חָמֵץ וְלֹא יֵרְאֶה

לֶךָ שְׂאֵר בְּכֶל גְּבֻלְךָ: (שמות פרק יג)

לכן אין להשאיר חמץ ברשותינו במהלך החג.

עם זאת, חמץ שמכרנו אותו לגוי ואינו שייך לנו, אין מניעה להשאירו בבית, ובלבד שגניח אותו בארון סגור ומסומן.

הרבנות המקומית בשיתוף עם הרבנות הראשית לישראל, מקיימת מכירת חמץ כללית, וכל אדם שמעוניין להשאיר חמץ בביתו בימי הפסח, עליו לבצע את מכירת החמץ, אצל אחד מרבני הקהילות או באתר המועצה הדתית (להלן קישור).

הנחיות למכירת חמץ

א. ככלל, מומלץ שלא להשאיר חמץ ממשי בבית, כל עוד מדובר בפריטים קטנים שאינם יקרים (ניתן להעבירם לגמ"ח המקבל את החמץ עבור משפחות נזקקות ומחלקם לאחר הפסח).

ב. אם בכל אופן אנו מעוניינים להשאיר חמץ בביתנו, עלינו להניחו בארון סגור ולנעול את הארון, באופן שלא יוצר מצב שאחד מבני הבית פתח אותו במהלך החג בטעות, ובנוסף יש לסמן אותו "מכור לגוי".

ג. את מכירת החמץ נבצע אצל אחד הרבנים, נמסור לו את כתובתינו המדוייקת ומספר טלפון בו ניתן להשיג אותנו במהלך החג.

ד. ישנם מוצרים שהינם חמץ גמור אותם יש לסיים לפני החג או למכרם, ולעומת זאת ישנם מוצרים שלמרות שאינם כשרים לפסח לשימוש, אינם מחוייבים במכירת חמץ, כגון רוב התרופות המצויות, קמח יבש ועוד, להלן רשימה של המוצרים הנפוצים.

רשימת מוצרים נפוצים

מומחה הכשרות הרב יוסף זריצקי עושה סדר בדברים - מה צריך לזרוק לפח לפני פסח (או למכור לגוי) ומה אפשר להשאיר בבית גם בחג הפסח • לפניכם רשימת ה"אל תזרוק", שימו לב להערות הרשומות לצד כל מוצר ומוצר.
שים לב! כל המוצרים כאן צריכים כשרות לצורך שימוש בחג הפסח, אבל אין צורך למוכרם לגוי, או לזרוקם, אלא אם צוין אחרת.

במבה - האשכנזים שזורקים את הבמבה מהבית, צריכים לדעת שאין שום סיבה לכך כי אין בה כל חמץ.

ג'לי - אינו חמץ על כל טעמיו.

גלידות - הגלידות הפשוטות על כל טעמיהן, אין בהם חמץ ולא צריך לזרוק אותן. יוצאות מן הכלל הן הגלידות המכילות עוגיות, וופלים וכו' שיש לגמור לפני פסח.

גרעינים ופיצוחים - פיצוחים לא קלויים אינם חמץ. אולם, הפיצוחים הקלויים ברוב החנויות נקלים בתערובת של קמח מים ומלח ומדובר בחמץ גמור!

גרעיני חיטה - גרעיני חיטה אינם חמץ. צריך לזכור שאנו אוכלים מצות מגרעיני חיטה ולכן למי שנשארו גרעיני חיטה, וכן גריסים, שלא נרטבו או התבשלו אפשר להשאיר אותם בבית.

בש - אין בו בעיה, לא לזרוק!

אגוזים - אגוזים על כל סוגיהם, אינם צריכים כשרות כלל ואי לזרוק אותם גם אם מדובר בחבילות פתוחות.

אבקת אפיה - אין בה חמץ.

אבקות מרק - מכילות לעתים קרובות קמח, אבל הרכיבים אינם עדיין חמץ. רק כאשר שמים את האבקה במים או בתבשיל, הרכיבים הופכים לחמץ.

אורז - אורז אינו צריך השגחה לפסח ולמעשה אינו צריך השגחה בכל ימות השנה. באריזת האורז אין כל תהליך של תערובת חמץ והספרדים יכולים להשתמש בפסח לאחר שבררו אותו כמנהגם. גם לדעת האשכנזים, אין לזרוק את האורז ואין צורך למכור אותו במכירת חמץ.

אינסטנט פודינג - על כל טעמיו, אינו חמץ, ואין צורך לזרוק.

בשמו. חשוב להדגיש שבחומץ אין כלל חמץ, כל שכן בחומץ הסינטטי שמקורו מנפט...

חומצת לימון - מיוצרת מחיטה או מטפיוקה. בממתקים רבים מצויה חומצת לימון ולכן במקום ששמה מופיע ברשימת הרכיבים - צריך למכור מספק חמץ.

חילבה - אין בה חמץ.

חלב ומוצרי - בעבר כשחלבו את הפרה ידנית, חששו שמא הגוי או היהודי אכל חמץ בשעת החליבה ולכן הכינו חלב מלפני פסח. היום אין כל אפשרות בעת החליבה ובהמשך היצור שיכנס איזשהו מרכיב, לא דווקא חמץ, לתוך מוצרי החלב והגבינה.

יש לדעת שלא כל מוצרי החלב כשרים לפסח כי לעתים מוסיפים להם תוספות שהן בגדר קטניות שהאשכנזים אינם אוכלים, אבל לא צריך לזרוק.

חרדל - בחרדל של היום אין קמח ואין בו חמץ.

טופי - בתוצרת הארץ אין חמץ. הטופי המיוצר כאן מורכב רק בסוכר ותמציות.

טחינה - מכילה שומשום טהור טחון ואין בה כל חמץ. גם לדעת האשכנזים שלא אוכלים קטניות, לא צריך למכור אותה.

יין - מיקבי הארץ כשר לפסח כל השנה.

כמון - הוא בגדר קטניות, וחייב כשרות

דגים - כל סוגי הדגים הטריים הנמכרים בחנויות - כשרים לפסח. אפשר לשטוף היטב ולהשתמש. בעבר היו מקרים שמצאו בקרביים של הדגים לחם, אולם כיום משרד הבריאות מחייב את מגדלי הדגים בארץ שלא להאכיל את הדגים יומיים לפני הדיג, כדי שקיבתם של הדגים תהיה ריקה

דג נסיכת הנילוס - אין הזרקת כימיקלים בעיתיים בדג.

שימורי גפילטע-פיש - עלולים להכיל חמץ גמור וחייבים לבערם.

דיאט - באספרייטים (ממתיק מלאכותי) המצוי במוצרי הדיאט יש ודאי קטניות וחשש חמץ! ולכן צריך חותמת כשרות לפסח.

דייסת קורנפלור לתינוקות - אין בה ולו גרם אחד של חיטה, כי היא מיועדת לתינוקות אלרגנים לגלוטן. אין צורך לזרוק!

יטמינים - ברובם אינם חמץ, וגם אם כן, רובם אינם ראויים לאכילת חלב לכן אין לזרוק אותם אלא לסגור בארון. מי שחייב להשתמש בפסח בויטמינים, חשוב שישתמש רק בתוצרת הכשרה לפסח. לדעת הרופאים גם נשים בהריון הנוטלות פרנטל, ברזל ותחליפי ברזל, מסיבת חוסר דם, יכולות בפסח לפסוח על תוספי הברזל, משום שבחג מרובות הסעודות הבשריות והעשירות ולא ייגרם נזק, אם בימות הפסח לא ייקחו ויטמינים וברזל. כמובן יש יוצאים מן הכלל בהם הרופא מחייב לקחת ויש להיוועץ עם הרופא.

על רוב הויטמינים של חברות "סולגר" ו"סופהרב" רשום כי אינם מכילים חיטה, גלוטן וכדומה. יש לדעת כי בכל חמשת מיני דגן מצוי גלוטן, ואם נרשם על מוצר שאין בו גלוטן משמע שהוא נקי מחמשת מיני דגן ואינו חמץ. כדי לרשום שורה זו משקיעים היצרנים הון רב, ובדיקות כימיות יקרות!

חומץ - יש עדות שאינן משתמשות בחומץ בגלל האותיות חמץ המצויות

לפסח מחשש גרגירי חיטה שאולי התערבבו שם במהלך הקציר הסמוך לשדות החיטה.

ליקר - אין בו חמץ אך עלול להכיל קטניות.

מיונה - אין בו חמץ.

מים - אינם צריכים כשרות לפסח. ולכן אין צורך לקשור את הברז או לסנון. מים מינראליים מחברת נביעות או מי עדן, לא צריכים כלל כשרות לפסח. ולכן אם אין להשיג בקבוקים עם תוויו כשרות אפשר לשתות מים ללא כשרות לפסח, ללא כל בעיה.

מיץ לימון - בדרך כלל עשוי ממים, מרכז לימון ומחומר משמר. במקרה כזה אין לזרוק את מיץ הלימון.

מרגרינה - עשויה מקטניות אך אין בה חמץ. למנהג האשכנזים יש לסגור בארון.

משקאות חריפים - במשקאות מתוצרת הארץ אין חמץ ואין לזרוק, למעט ויסקי, בירה וודקה טקילה שהם חמץ. משקאות חריפים מחו"ל הם בגדר חמץ גמור ויש למכור אותם. הכלל הוא שאין לשתות שום משקה חריף בפסח שאין עליו הכשר מיוחד לפסח.

מזון תינוקות - מטרנה, סימילאק, בביבי לאק וסוגים אחרים אין בהם חמץ. פרט כמובן לדייסות ששם צריך כשרות.

וכר - אינו חמץ והוא כשר לפסח כל השנה. כל המפעלים בארץ ובעולם בהם נארז הסוכר מקפידים שלא להכניס אוכל לקווי היצור. יש

חדרי אוכל נפרדים

ורק שם מותר לאכול. יש המקפידים לאכול בפסח רק סוכר בקבוביות, אולם מדובר במנהג. (רק יש לוודא שבמרכול לא עמד הקמח בסמוך לסוכר והתפזר קמח על חבילת הסוכר).

סוכר וניל - אין בו חמץ ואפילו לא צריך הכשר מיוחד לפסח. אבל לא פעם מקומו של סוכר הווניל הוא ליד הקמח ולעיתים נשפך מעט קמח על האריזות, אבל אם מדובר באריזות נקיות וארוזות, אין לזרוק.

סילאן - אין בעיית חמץ לא לזרוק.

עופות - אפשר לקנות עופות טריים גם ללא כשרות לפסח וכל שכן שלא לזרוק. בעבר מצאו בזפק העופות חיטה גם לאחר שהעופות עברו שטיפה. כיום ההוראה למגדלי העופות היא, שחודש לפני פסח מאכלים אותם בתערובת שאין בה חמץ ואין כל בעיה בעופות טריים.

פירות יבשים - מהארץ ומהעולם אין כל צורך לזרוק ואין בהם גרם אחד של חמץ. לדעת הרמ"א המנהג הוא שלא לאכול פירות יבשים מכיוון שבזמנו הכילו חמץ. כיום בשום פרי יבש אין חמץ. החומר הלבן על התאנה, שאנשים חושבים בטעות לקמח, מקורו בסוכר תאנה. בשזיפי מירון "שזיפרון" הייבוש נעשה בשמש. גם בתמרים מבריקים בהכשר של הרב ידידי - הברק מקורו בגלוקוז תירס ולא בחמץ. הכלל הוא, שפירות יבשים ללא הכשר לפסח, אין לאכול, אולם גם לא לזרוק.

פריכות אורז - בדרך כלל אין חמץ, אולם יש פריכות העשויות עם

חמץ. קפה טורקי עלול להכיל קטניות אך אינו חמץ. קפה על כל סוגיו: נמס, מגורען, ללא תוספי טעם אינו צריך כשרות בכל השנה.

קקאו - אינו חמץ.

קטניות - קטניות אינן חמץ!! אשכנזים לא אוכלים קטניות, אך לא מחשש לחמץ אלא מדובר בגזירת הגאונים שמא יתחלף גרגיר אורז בחיטה.

ר **וטב סויה** - עשוי מקטניות. יש סוגים שונים המכילים חומרים שונים. היכן שכתוב כי אינו מכיל גלוטן הרי שאינו חמץ ולא לזרוק בפסח.

ריבות - אינן חמץ על כל סוגיהן.

ריץ' - לא לזרוק אין בו שום מרכיב של חמץ.

ש **וקולד** - אינו חמץ למעט שוקולדים שיש בהם רכיבי חמץ כוופלים ועוגיות.

שוקולית - מכיל קטניות אך אינו חמץ ואין לזרוק.

שיבולת שועל - כחומר גלם אינו חמץ, אלא רק במגעו עם מים נהפך לחמץ. גרגיר שיבולת השועל עובר מעיכה במכבש ואין בייצור הקווקר שום תהליך של הרטבה או לחות. כמובן שאסור להשתמש בקווקר בפסח, אבל, קווקר בצורתו הגולמית, אינו חמץ ולכן לא צריך לזרוק אותו, אלא ניתן לשמור לאחר הפסח.

שלגוני קרח - אין בהם חמץ ולא לזרוק.

שמרים - טריים או יבשים אינם חמץ. אומנם הם מחמיצים את העיסה, אך בעצמם אינם חמץ. לא צריך לזרוק.

תוספת של סובין, שיבולת שועל או חמשת מיני דגן, ולכן יש לסגור ולמכור. לאוכלי קטניות יש הכשרים מיוחדים לפריכיות של אורז בפסח.

צ **בעי מאכל** - אין בהם חמץ.
צ'יפס - אינו חמץ גם החבילות ללא כשרות מיוחדת לפסח.

צ'יקו - תחליף קפה העשוי מעולש לא צריך לזרוק.

ק **ופסאות שימורים** - אין בשימורים חמץ חוץ מקופסאות של צ'ולנט (חמין) מבושל שמכיל חמץ.

קוקה קולה - קולה זירו אין בה חמץ

קטשופ - אין בו כל חמץ.

קינואה - סוג של קטנית ואינו מחמשת מיני דגן כפי שיש הטועים לחשוב. ברכתו פרי האדמה ואפשר לאכול בפסח, למי שאוכל קטניות, כמובן אחרי ברירה.

קמח - לא לזרוק. כמובן שלא נשתמש בקמח בפסח, אבל אפשר להשאיר בארון.

קפה - נמס, מגורען על כל סוגיו אינו

שמן נבט חיטה - נשים רבות נרתעות להשתמש בתכשירי קוסמטיקה בפסח בגלל שכתוב ברכיבים שיש בהם שמן נבט החיטה. יש תשובה של הרב אלישיב ששמן נבט חיטה אינו חמץ.

שלוחה - אינה חמץ. החיטה נלקחת כשהיא יבשה ועוברת תהליך של חום שגורם לה להתנפח לצורה המוכרת. ואין בתהליך כל מגע עם מים. הפועל היוצא הוא ששלוחה לא צריך לזרוק.

תבלינים - לא לזרוק, ניתן להשאיר סגור בארון.

זרעוני תבלינים - כדוגמת אניס, כמון, קימל, קצח לא לזרוק אלא לסגור בארון. לא רצוי להשתמש בהם כיוון שבחנות התבלינים לפעמים משתמשים באותה כף למוצרי חמץ.

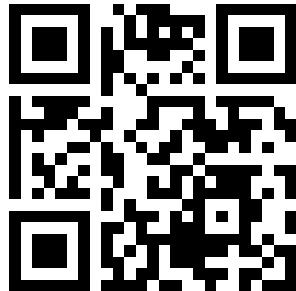
תה - על כל סוגיו אינו חמץ ואף אין צורך בכשרות לפסח. בחליטות צמחים יש בעיה, אין לזרוק, אבל גם לא להשתמש בפסח.

תפוחי עץ - נוהגו למרוח על התפוחים שלק - ציפוי מבריק שאיננו כשר. כיום תפוחי עץ מתוצרת הארץ מצופים בציפוי כשר, אולם בתפוחים תוצרת חו"ל השלק אינו כשר וחייבים לשטוף או לקלף. בעיה דומה יש גם בפרי הדר מתוצרת הארץ. הברק שעליו איננו כשר, ולכן אין לגרד את הקליפה לעוגות או להכין פירות מסוכרים מהקליפה ללא שטיפה וקראוף בסקוטש ונוזל ניקוי.

שריפת חמץ

בערב החג תציב המועצה הדתית ברחבי היישוב, עשרות נקודות מסודרות לשריפת חמץ. לרשימת הנקודות כנסו לאתר האינטרנט של המועצה הדתית או סרקו את ה - QR הבא:

מוצרי ניקוי וחד פעמי

אבקות כביסה - כולל מרככי כביסה ומלבינים אינם זקוקים להכשר מיוחד לפסח. ניתן להשתמש בפסח באותן אבקות כביסה ללא צורך בתחליף.

אודורנטים - אינם חמץ ומותרים לשימוש בפסח.

חד פעמי - מפות ניילון, ניירות פרגמנט לאפיה, מנג'טים לעוגות, ניירות עטיפה לארוחות ומדפים, אין בהם כל בעיה!

חוט דנטלי - כשר לפסח תמיד.

חומרי ניקיון - כולל סבון כלים, ספריי לחלונות, נוזל לניקוי רצפות וכו' אין בהם חמץ ואין צורך בהכשר לפסח. מוצרי ניקיון אינם זקוקים לכשרות בכל השנה וגם לא להכשר מיוחד לפסח.

כלים חד פעמיים, סכום חד פעמי, כוסות חד פעמי - לא נמצאו עקבות חמץ הראוי לאכילה ולכן לא צריכים כשרות לפסח. כלים חד פעמיים אינם צריכים כשרות גם לא לכל השנה.

כפפות לטקס - כפפות הלטקס בהם אנו משתמשים במפעלי התרופות אינן מכילות שום חומר נלווה כלל. הכפפות בבתי החולים מכילות טלק שמקורו במחצב מינרל, או מטלק שמקורו מעמילנים שאינם חמץ. מותר להשתמש בפסח.

מנג'טים - לעוגיות אין כל בעיה וגם לא צריך כשרות כל השנה.

מפיונים - אין כל בעיה לפסח ולא צריך לחפש מפיונים עם תווית של כשרות לפסח.

ניר כסף - ניילונים, מפות ניילון חד פעמיות, תבניות אלומיניום, אין בהם חמץ ואינם זקוקים לכשרות בכל השנה.

ניר פרגמנט לאפיה - אין בעיה לפסח.

עמילן - מצוי במפות מבד. יש אנשים שלא משתמשים בפסח במפות מבד שהמכבסה עמלנה. למעשה, אין בעיה בעמילן במכבסות. כיום המכבסות משתמשות בדבק פלסטי מהול במים כדי להקנות נוקשות לחולצות ומפות בד ולא מדובר בחמץ.

פילטרים של מסנני מים - עד כה לא נמצא כל חמץ או בעיה פילטרים של המים.

קוסמטיקה - מייקאפ, רימל, תוחמים - אין בהם כל בעיה.

קסמי שיניים - כשרים לפסח כל השנה

שפתונים (ליפסטיק בלעז) - אין בהם כל בעיה

שמפו - על כל סוגיו, מרככי שיער, קרם לחות, קרם גוף - אין לזרוק. ניתן להשתמש באותן אריזות גם בפסח ולא צריך להחליף.

זמני הגעלת כלים בגבעת זאב

יום ראשון
י"ג ניסן 21/4/24
11:00-19:00 ברצף!

מתחם "בני עקיבא"
רחוב האתרוג 4
(צמוד לבית הכנסת כתר בנימין)

ת"ת "דרכי יושר"
רחוב גור אריה 5
שכונת אגן האילות

יום חמישי
י' ניסן 18/4/24
11:00-20:00 ברצף!

מתחם "בני עקיבא"
רחוב האתרוג 4
(צמוד לבית הכנסת כתר בנימין)

ת"ת "דרכי יושר"
רחוב גור אריה 5
שכונת אגן האילות

יום רביעי
ט' ניסן 17/4/24
11:00-20:00 ברצף!

מתחם "בני עקיבא"
רחוב האתרוג 4
(צמוד לבית הכנסת כתר בנימין)

ת"ת "דרכי יושר"
רחוב גור אריה 5
שכונת אגן האילות

לפרטים נוספים אפשר לפנות
למפקח הכשרות ר' נתנאל אברהמי הי"ו במספר טלפון 054-8589080

שימו לב:

- אין להשתמש בכלים שרוצים להכשיר 24 שעות לפני ההכשרה.
 - חובה לנקות את הכלים היטב לפני ההגעלה.
- ג. יתקיים במקום גם ליבון קל לא בשעות העומס.
ד. השרות הינו לתושבי גבעת זאב בלבד

טבילה כלים

הסבר ופרטי הדין

- כל כלי שיוצר על ידי גוי, אף כשהוא חדש לגמרי, חייב בטבילתו במקוה כשר קודם השימוש בו.
- כלי מתכת, זכוכית וכלי פורצלן המצויים, טעונים טבילה.
- כלי פלסטיק, עץ, חרס ואבן פטורים מטבילה.
- בשעת הטבילה, יש לוודא הגעת המים לכל חלקי הכלי
- בו זמנית.
- קודם הטבילה יש להסיר מהכלים את כל המדבקות שעליהם.
- גם נשים יכולות להטביל את הכלים, אבל קטנים פחות מגיל בר מצוה, אינם רשאים להטביל בלא השגחה שמטבילים כראוי.
- אין להטביל כלים בשבת.

הברכה

קודם הטבילה יש לברך:

“בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל טְבִילַת כְּלִים”

במידה ומטביל כלי אחד, יאמר:

“בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל טְבִילַת כְּלִי”

רשימת מקוואות כלים

- רח' שבט בנימין 31 (ליד בית הכנסת האשכנזי)
- רח' ערוגות 19 (ליד בית הכנסת מצפה שמואל)
- רח' האיילות 50, אגן האיילות (מול תלמוד תורה 'גבעות עולם')

הכשרת המטבח לפסח

רשימת כלים שאינם ניתנים להכשרה לפסח:

כלים קרמיים • כלי קרמיקה ופורצלן • נפת קמח • סיר אפיה • תבניות אפיה • שיפודים • סיר לחץ • מקצפות • חלקי המיקסר המשמשים להכנת עוגות • בקבוק לתינוק • מברשת שיניים • סוסטר • מצנע • מחבת טפלון • סכו"ם עם ידיות עץ או פלסטיק • כלי זכוכית למנהג האשכנזים.

ככלל, דיני הכשרת הכלים על ידי הגעלה או ליבון, הינם מורכבים, ואין להכשיר כלים ללא בקיאות בהלכה, כאן בגבעת זאב המועצה הדתית מפעילה מוקדים להגעלת כלים חינם ללא תשלום עבור כלל התושבים והינם מפוקחים על ידי משגיח מטעם הרבנות המקומית, עיקבו אחר הל"ז המצורף. טרם הגעתכם למוקד הגעלת הכלים עליכם לוודא כי הכלי ניתן להכשרה ומהם הפעולות שיש לבצע בבית קודם ההכשרה. כמו כן ישנם כלים שאינם דורשים הגעלה והכשרתם תיעשה בבית כפי המפורט להלן.

לתשומת לב!

כל הוראות ההכשרה שניתנות בחוברת זו הן בתנאי שניתן לבצען לפי הוראות היצרן. יש לבדוק זאת לפני ההכשרה. יש לנתק את המכשירים מהחשמל או מהגז לפני הניקוי.

כלים הדורשים הגעלה בכלי ראשון (במוקד ההגעלה):

- **חצובה שעל הגז וכן המבערים** (הברזלים שמניחים עליהם את הסירים בשעת הבישול [ורצוי גם לצפותם],
- **ידיות הכלים** (וינקה היטב סביבן, ואם מחוברות בברגים, יש לפרקן ולנקותן, ואחר כך יחברן ויגעילן עם הכלי).
- **מחבת** (וגבי טפלון, ראה בסעיף ח).
- **מטחנת בשר** (כשהיא מפורקת. והיינו כשהשתמש בה בחמץ עם דבר חריף, שום בצל וכדומה. וטוב שאת החלק המנוקב יתן על האש, שבמידה ונשאר שם איזה פירור, ישרף לגמרי).
- **מצקות.**
- **סירים** (אלומיניום או נירוסטה. וינקה היטב באיזור הידיות והסמלים המסחריים.
- **סכינים** (וטוב לקנות חדשה. ואם יש לה ידית, ינקה היטב עם סבון במקום החיבור ואז יגעיל).

כלים שדי לערות עליהם מים רותחים מהקומקום:

- בקבוק תינוק (מפלסטיק).
- כיר.
- צלחות פלסטיק.
- שיש המטבח.
- סכו"ם אכילה מנירוסטה.

כלים שדי להם בשטיפה יסודית עם סבון:

להלן סוגי כלים שמשמשים בהם בצונן, ולכן הכשרם הוא על ידי שינקם היטב וישטפם במים צוננים מן החמץ המצוי בהם:

ארגז לחם • ארונות מטבח • יעה • כד פלסטיק לשקיות חלב • כוסות קידוש ושתייה קרה • כלי זכוכית למיניהם (למנהג בני ספרד, אבל למנהג האשכנזים לא ניתן להכשיר כלי זכוכית) • **כלי לנטילת ידיים • כסאות • מאפרה • מברשת שיניים** (וטוב לקנות חדשה) • **מגש • מטאטא • מלחיה • מקלף • מקפיא** (ותחילה צריך להפשיר הקרח שבו) • **מקרר חשמלי** (כולל הקיפולים שבגומיות, ופתחי יציאת הקור שבתחתית תא ההקפאה) • **משקל לאוכל • מתלה לכלים ולסכו"ם • עגלות ילדים** (ויכבס את חלקי הבד) • **פותחן • פח אשפה • צידנית • צעצועים • שואב אבק** (לרוקנו ולנקותו) • **שולחן אכילה** (אם מכוסה תמיד במפה. – ואם אוכלים עליו ללא מפה, יערה עליו מים רותחים. ואם חושש שיתקלקל, ישתמש בו בפסח רק על ידי כיסוי מפה) • **שיניים תותבות** (וטוב לערות עליהן מים רותחים מכלי ראשון) • **ובכל אלה, אם הם נקיים מחמץ, אינם צריכים שטיפה והכשר כלל.**

[יש להקפיד לנקות את כיסי הבגדים והתיקים של הילדים מחמץ. וכן בספריה יש לנקות את המדפים שבהישג ידם של הילדים].

הכשרת מדיח כלים

יש לנקותו היטב מלכלוך, ואח"כ להפעילו כשהוא ריק ללא כלים על פעולת הרתחה עם חומרי ניקוי.

הכשרת מיקרוגל

תחילה יש לנקותו היטב משיירי מאכל, ואחר כך יניח בו קערה עם נוזל כלים [לא אקונומיקה, מפני שגורמת לקלקול], ויפעיל את המכשיר במשך כמה דקות עד שירתחו המים ויתפזרו האדים בכל חלל המיקרוגל. בנוסף לכך, נכון להחמיר להשתמש במיקרוגל בפסח באופן שיניח את המאכל שרוצה לחמם בתוך קופסה סגורה או שקית. יצוין, כי ישנם שאינם סומכים על הכשרת המיקרוגל לפסח. מיקרוגל שיש בו גופי השחמה, דינו כתנור שיבואר דינו להלן.

הכשרת תנור-אפיה

תחילה יש לנקותו היטב משיירי המאכל והזיעה שנצטברו בדפנותיו, בדלתות ובכפתורים, ולא להשתמש בו 24 שעות קודם הכשרתו. לאחר 24 שעות יש להדליק את התנור במידת החום הגבוהה ביותר למשך כשעה. את הרשת יש להכניס לתנור בזמן ההכשרה, ולעוטפה בנייר כסף עבה שאינו עלול להקרע. וכן הדין לגבי טוסטר-אובן. יצוין, כי ישנם שאינם סומכים על הכשרת התנור לפסח.

הכשרת תנור פירוליטי

שיש בו תכנית 'ניקוי עצמי', יש להמתין 24 שעות (מבלי לנקותו), ולהפעילו על התכנית הממושכת. יש להמנע מלהכשיר את התבניות בתוכו בזמן הפעולה מחשש קלקול, ויקנה חדשות או ישתמש בחד-פעמיות. לגבי הרשתות והמסילות - יש להוציאן שלא יתקלקלו, להגעילן, ולעוטפן בנייר כסף כנ"ל.

הכשרת פלטה חשמלית

תחילה יש לנקותה היטב, ולאחר מכן לערות עליה בזהירות מים רותחים מהקומקום. ואם במשך השנה דרכו לחמם על גביה חמץ ישירות כגון חלות או בורקס, בנוסף לאמור, יש לעטוף אותה בנייר כסף עבה שאינו עלול להקרע במהלך החג.

הכשרת מיחם מים חשמלי

- אם חימם אי פעם על גבי מכסה המיחם חלה, פיתה, בורקס וכדומה, צריך להכשיר את המיחם בשלושה שלבים כדלהלן:
- ימלא בו מים כמעט עד גדותיו וירתחים, ובשעה שהמים רותחים יפתח את ברז המיחם כדי שהמים יכנסו גם לשם.
 - ירתיח סיר מים, יהפוך את המיחם ויכניס את ראשו לתוך הסיר לפחות עד למקום שהגיעו המים בהרתחה הקודמת. (ויכניסו באלכסון כדי שיכנסו בו המים. ואם אין לו סיר גדול, אינו חייב להכניס את כל ראש המיחם בבת אחת, אלא יכול להכניסו חלק אחר חלק. קודם ההגעלה אין חובה להסיר את האבנית שהצטברה במיחם.
 - יגעיל את מכסה המיחם בתוך סיר מים רותחים. אם קשה עליו להכשיר את המיחם באופן הנ"ל, לא נִתָּן להשתמש בו בפסח. במידה ובטוח שמעולם לא חימם חמץ על גבי המיחם או שתמיד הקפיד לחמם החמץ על גבי צלחת זכוכית, אין המיחם צריך הכשר כלל, ודי בכך שהוא נקי. (אם הניח החמץ בשקית וכדו', קשה לסמוך על כך שתמיד נשארה שלימה, ולכן יכשירו כנ"ל).

הכשרת שיש - משטח עבודה

יש לנקותו היטב, לאחר מכן לערות עליו מים רותחים המבעבעים מעוצמת הרתיחה, ויש הנוהגים בנוסף לאמור לכסותו בנייר כסף עבה, או בכל כיסוי אחר עמיד. אם יש חשש לגבי השיש שאינו עמיד בפני שפיכת מים חמים עליו, ניתן להסתפק בכיסוי עבה העמיד לכל החג.

הכשרת מקרר, מקפיא וארונות מטבח

יש לנקותם היטב עם חומר ניקוי בכל החריצים, ומקומות שלא ניתן להגיע אליהם ולנקותם, כגון חריצים עמוקים, ותחת הקרקעית של תא ההקפאה (אם פתוחה לחלל התא), יש להתיז חומר ניקוי פנימה ולפגום את החמץ הנמצא שם.

הכשרת שולחן אוכל

נוהגים לנקותו ולערות עליו מים רותחים מהקומקום, אבל אם יש חשש קלוקל, ניתן להסתפק בכיסוי של מפה בכל מהלך החג.

בדיקת חמץ

הסבר ופרטי הדין

- מצות חכמים שכל אדם יערוך בדיקת חמץ בביתו בלילה שבין י"ג ל"יד בניסן, כלומר, שיחפש היטב על ידי נר או פנס, אם נשאר חמץ ברשותו.
- גם אדם שניקה את הבית היטב קודם לכן, חלה עליו מצות בדיקת חמץ.
- מכירת החמץ לגוי, אינה פוטרת מבדיקת חמץ, עם זאת, המקומות המסומנים כ"מכור לגוי" אינם טעונים בדיקה.
- החל מחצי שעה קודם זמן הבדיקה, אסור להתחיל במלאכה, וכן באכילת פת ומיני מזונות - עד שיבדוק, אולם פירות וירקות מותרים באכילה וכן עוגות ומאפים פחות מ-50 גרם - מותרים באכילה אף קודם הבדיקה.
- גם נשים רשאיות לערוך את בדיקת החמץ ולברך את הברכה.
- שים לב! במקומות צפופים בבית או ברכב, אין לבדוק על ידי נר, אלא יש להשתמש בפנס בלבד!

מקומות הטעונים בדיקה

- יש לבדוק בכל מקום בו יש סבירות שחמץ הגיע לשם במהלך השנה, אולם אין צורך לבדוק במקומות שלא סביר שיש שם חמץ בגודל של לפחות כזית (גודל של קופסת גפרורים).
- יש לבדוק בכל מקום המוגדר כרשותינו, כולל המחסן, החצר, הגינה והרכב.
- בבניינים משותפים יש למנות את אחד הדיירים שיבצע בדיקת חמץ בחדר המדרגות ובמחסנים והחצרות המשותפים.

היוצא מביתו

- הנוסע מביתו קודם תאריך זה, מוטל עליו לערוך בדיקת חמץ בלילה שקודם נסיעתו, אך לא יברך על הבדיקה.
- מי שאינו מתעתד להיכנס לביתו כלל במהלך כל החג, אינו מחויב בבדיקה, ובלבד שיערוך 'מכירת י"ג' ברבנות המקומית, או אצל אחד הרבנים הממונים מטעמם.

ברכת בדיקת החמץ

קודם הבדיקה יברך:

ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו וצונו על ביעור חמץ

ביטול חמץ

מיד אחר הבדיקה יש לבטל את החמץ בדיבור ויאמר:

"כַּל חֲמֵירָא וְחֲמֵיעָא דְאִיפָא בְּרִשׁוּתֵי. דְּלֹא חֲזִיתִיה וְדִלָּא בִיעַרְתִּיהּ, לְבָטִיל וְלֹהוּי כְּעַפְרָא דְאַרְעָא".

תרגום: "כל חמץ ושאר שייש ברישותי, שלא ראיתיו ושלא בערתיו, יתבטל ויהיה כעפר הארץ".

וצריך כל אחד להבין מה שאומר. ומי שלא מבין מה שאומר בארמית, יאמר אותו בתרגומו העברי שהבאנו כאן.

ערב פסח - י"ד ניסן

- תפילין ישנות ומזוזות פסולות נגזים באופן ייחודי, ולכן יש להכניסם בתא הייעודי לכך במכולת הגניזה.
- שים לב! אין להביא דברי גניזה לבית הכנסת, עלויות הגניזה נופלים על קופת בית הכנסת, והטרחה נופלת על כתפי הגבאים.

איסור עשיית מלאכה

- ביום זה של ערב פסח החל מחצות היום בשעה 12:42, חל איסור עשיית מלאכה, כגון לתפור או לתקן דברים מורכבים בבית.
- עם זאת, מלאכות של בישול, שטיפת כלים, הדחת הריצפה, גיהוץ ואפילו תיקון קל בבגד, מותרים אף אחר חצות.
- כמו כן, התספורת אסורה אחר חצות, ומי שלא הספיק קודם לכן, רשאי לספר את עצמו, אבל לא אצל אחר ואפילו בחינם.
- יש הנוהגים שאין עושים מלאכה או תספורת בכל יום זה של ערב פסח החל מהבוקר.

אכילה ביום ערב פסח

- אסור לאכול מצה בכל יום זה של ערב החג, כדי שיאכלנה בלילה לתיאבון.
- עוגה העשויה מקמח מצה, דינה כמצה שאסורה באכילה בערב פסח.
- פירות, ירקות ושאר מאכלים מותרים באכילה ביום זה, ובתנאי שאינו מרבה באכילתם, כדי שיאכל בלילה את המצה בתיאבון.
- ילדים קטנים בגיל שטרם מבינים את סיפור יציאת מצרים, מותרים באכילת מצה כל היום.

תענית בכורים

- ביום זה הבכורים הזכרים, בין מהאב ובין מהאם, מתענים זכר לנס שנעשה לבכורים במצרים.
- נהגו לפטור את התענית על ידי השתתפות בסעודת מצוה, כגון סיום מסכת, או סעודת ברית.
- צריך הבכור לשמוע בעצמו את הסיום ולאכול במקום הסיום לפחות כזית עוגה או פירות, ואז נפטר מהתענית.
- גם אבא שיש לו בן בכור קטן, ישתדל בעצמו להשתתף בסיום מסכת במקום בנו.

קמחא דפסחא

- תקנת חכמים מזמן התלמוד לתת מעות צדקה לנצרכים בערב חג הפסח, לאור ההוצאות המרובות הקיימות בחג זה, וכל אדם יתן כפי יכולתו ונדבת לבו בעיקר לעניי עירו, לצורך כך ניתן לפנות לרבנים ולגבאי הצדקה המקומיים.

גניזת דברי קודש

- כל העלונים המכילים דברי תורה טעונים גניזה ואסור לזרקם לאשפה.
- מחברות תלמידים, דפי עבודה וכדומה, אם מכילים פסוקים ומאמרי חז"ל טעונים גניזה.
- ציציות שבלו או נקרעו, אינם טעונים גניזה, אולם אין לזרקם בבזיון.
- מתקני הגניזה ממוקמים ברשימה דלהלן, יש להכניס את חפצי הקודש לתוך המכולה בכבוד ובשקיות קשורות בלבד!

ביעור חמץ

- א. מדאורייתא חמץ בפסח אסור באכילה ובהנאה, והמשהה חמץ בפסח ברשותו עובר בשני לאוים: בל יראה ובל ימצא.
 - ב. מצוות עשה מן התורה לבער את כל החמץ מרשותינו עד חצות היום של ערב פסח (י"ד ניסן) ומדברי חכמים יש לבער את החמץ על ידי שרפתו עד תחילת שעה שישית של היום (שעה זמנית כפי שמפורסם בל"ז המצורף). אם אינו יכול לבער את חמצו בשריפה, יבערנו מרשותו בכל דרך שיכול.
 - ג. קודם לשעה שישית חובה לבטל את החמץ ולהפקירו בנוסח הידוע כל חמירא וכו'.
- ד. חובה זו חלה גם על מי שלא נמצא בביתו בשעה זו כגון היוצאים לנופש, או מתארחים מחוץ לביתם.
- ה. אף חמץ שנתבטל ברוב או מוצרים שיש בהם חשש לתערובת חמץ - מדרבנן חייב לבערם.
- ו. אין להשליך חמץ לפח האשפה הנמצא בחצר או בחדר האשפה בבית המשותף, אלא אם בטוחים שהאשפה תפונה על ידי העיריה קודם שעה שישית.

שים לב! יתכן ושואב האבק מלא בחמץ ויש לרוקנו קודם סוף זמן הביעור.

אחר ששרף את החמץ יאמר שלוש פעמים:

מיד אחר הבדיקה יש לבטל את החמץ בדיבור ויאמר:

**כָּל חֲמִירָא דְאֵפֵא בְּרִשׁוּתֵי דְחֻזְתָּהּ וְדָלָא חֻזְתָּהּ דְּבַעֲרָתָהּ וְדָלָא בַעֲרָתָהּ לְבָטֵל וְלִהְיוּ הַפְּקָר פְּעֻפְרָא דְאַרְעָא:
תְּרַגּוּם: "כָּל חֲמִין וְשֹׂאֵר שְׁיֵישׁ בְּרִשׁוּתֵי, שְׂרָאִיתוּ וְשָׂלָא רְאִיתוּ וְשִׁבְעֲרָתוּ וְשָׂלָא בַעֲרָתוּ, יִתְבַטֵּל וְיִהְיֶה כְּעֵפֶר הָאָרֶץ".**

וְצִרְוּ כָּל אֶחָד לְהַבִּין מָה שְׂאֹמֵר. וְמִי שֶׁלֹּא מִבִּין מָה שְׂאֹמֵר בְּאַרְמִית, יֹאמֵר אוֹתוֹ בְּתְרַגּוּמוֹ הַעֲבְרִי שֶׁהִבֵּאנוּ כָּאן.

- יום זה של ערב פסח מותר באכילת חמץ עד השעה 9:56 ולכל היותר עד השעה 10:26.
- בבוקר זה יש לבער את כל החמץ שברשותנו שלא נמכר לגוי, במכילות הייעודיות לכך מטעם המועצה המקומית.
- את החמץ יש לבער עד השעה 11:17 ולכל היותר עד השעה 11:32.
- מצה עשירה (פפושדו) למקילים לאוכלה בפסח, מותר לאוכלה עד השעה 16:00.

זמני היום

מה צריך להכין לליל הסדר?

- **מצות** - לפחות 4 כזיתות לכל אחד מהמסובין, ומומלץ 5 כזיתות. (כ-140 גרם סך הכל). לליל הסדר יש להעדיף מצה שמורה מעת הקצירה.
- **מרור (חסה)** - 2 כזיתות לכל אחד מהמסובין (כ-55 גרם סך הכל). בנוסף מעט מרור להניח בקערה. יש לנקות היטב מחרקים המצויים בחסה יש הנהגים לאכול בנוסף מעט שורש חזרת (חריין) כתוספת למרור.
- **ביצה שלוקה** - מניחים בקערה ואוכלים אותה בבוקר.
- **כרפס (סלרי)** - מעט לאכילה לכל אחד מהמסובים ובנוסף מעט להניח בקערה. יש לנקות היטב מחרקים המצויים בעלי וקלחי הכרפס.
- **חרוסת** - תערובת של תפוח, רימון, תמר ואגוז כתושים ומעורבים ביין אדום, לצורך טיבול המצה והמרור, ובנוסף מעט להניח בקערה.
- **זרוע** - צולים לפני החג מעט בשר, ונהגו לצלות כנף של עוף, ומניחים אותו בקערה ואין לאוכלו עד הבוקר.
- **מי מלח** - מים מעורבים במלח או בחומץ לטבל בו את הכרפס.

הנחיות לבדיקת המרור והכרפס מחרקים

- חסה וסלרי מגידול רגיל מוחזקים בנגיעות גבוהה ולכן יש לצרוך אותם מגידול מבוקר עם פיקוח בנושא החרקים.
- על אף הגידול המבוקר, ייתכנו עדיין חרקים בודדים, ולכן יש להפריד את העלים ולשטוף אותם היטב תחת זרם מים חזק, ומן הראוי אף לשרותם במים עם נוזל ניקוי למשך כשלוש דקות, ולאחר מכן לשטפם היטב.

הדלקת נרות.

בערב החג עד השעה 18:43 על האישה להדליק נרות של יום טוב, וקודם ההדלקה מברכת:

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל יוֹם טוֹב.

בערב החג הראשון, בנות אשכנז נוהגות להוסיף גם ברכת שהחיינו:

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַחַיִּינוּ וְקִיְּמָנוּ וְהַגִּיעָנוּ לְזִמְנוּ הַזֶּה.

במידה ואין אישה שתדליק, מוטל על האישה להדליק בביתו ולברך כנ"ל.

תפילת ערבית והלל

- עם צאת הכוכבים מתפללים תפילת ערבית של יום טוב ואחר התפילה גומרים את ההלל בברכותיו.
- גם נשים בביתם אומרות את ההלל ומברכות עליו.
- אחר התפילה יש להזדרז להתחיל בעריכת ליל הסדר, בכדי שלא יתעייפו הילדים.
- בשונה מכל שבת וחג, בלילה זה אין לערוך קידוש קודם צאת הכוכבים.

עריכת שולחן ליל הסדר

- יש לוודא שקיים לכל אחד מהמסובין כוס המכילה לפחות 81 סמ"ק.
- כדאי לסדר מקומות הנוחים להסבה, מכיון שההסבה צריכה להיות בצורה נוחה ולא מסורבלת וקשה.
- במרכז השולחן יש להציב מגש המכיל את כל סימני הסדר: שלוש מצות, מרור, חזרת, ביצה, זרוע, חרוסת.
- במידה והמצות לא נכנסות לתוך המגש, ניתן להניחם במגש נוסף בסמוך למגש הסימנים.
- לשים לב למקם את הילדים במקום מרכזי בשולחן, בכדי שיהוו חלק פעיל בכל הערב וסיפור ההגדה.
- בלילה זה אין לאכול בשר בקר צלוי, או בשר עוף צלוי.

ארבע כוסות

- בלילה זה שותים ארבע כוסות של יין, ומי שאינו מסוגל לשתות יין, ישתה מיץ ענבים (תירוש).
- גם נשים צריכות לשתות ארבע כוסות כנ"ל.
- יש להשתדל לשתות את רוב הכוס, אפילו אם היא גדולה מאוד.
- יש להעדיף יין אדום יותר מיין לבן, זכר למכת דם ולשעבוד.
- את כל הארבע כוסות יש להקפיד לשתות בהסבה דוקא.
- שים לב! במידה והיין קדוש בקדושת שביעית, יש לשתות את כולו, ואין להשתמש בו למנהג השפיכה המקובל בשעת הזכרת עשרת המכות.

דיני הסבה

- בכל שתיית היין ואכילת מצות המצוה יש להסב לצד שמאל.
- גם נשים צריכות להסב, אולם בנות אשכנז לא נהגו להסב.
- שים לב! אסור להסב לצד ימין תוך כדי אכילה ושתייה, חשש סכנה!

סיפור יציאת מצרים

- גולת הכותרת של הלילה היא הסיפור על יציאת מצרים, מצוה זו היא מן התורה וחובה על כל אדם בין איש ובין אישה, נער וזקן לספר את סיפורי המקרא ומדרש החכמים על יציאת מצרים ועשרת המכות.
- אדם שאין לו בן לספר לו, יספר לאשתו, ואם גם אין לו אישה, מוטל עליו לספר לאדם אחר או לעצמו.
- יש לעודד את הילדים להישאר ערניים ולשמוע את הסיפור ככל שניתן, ולצורך כך, יחלקו להם ההורים מיני מתיקה האהובים עליהם.

ברכות למאכלים בפסח

- **מצה בריי** (חתיכות מצה קטנות מטוגנת בשמן וביצים): קיים ספק לגבי ברכתה ולכן ראוי לאוכלה רק בתוך הסעודה.
- **כופתאות** (קניידלך): ברכת 'מזונות' וברכה אחרונה 'על המחיה'.
- **עוגות עם קמח מצה**: 'בורא מיני מזונות', ואם יש באכילתו כ-30 גרם קמח, יברך גם 'על המחיה'.
- **עוגיות מצה עשירה**: מזונות ועל המחיה.
- **עוגות קמח תפוא, א, קוקוס, וכדומה**: ברכת 'שהכל' וברכת 'בורא נפשות'.
- **פיצות, אטריות ושקדי מרק כשרים לפסח**: אין בהם קמח וברכתם 'שהכל'.
- **לחמניות כשרות לפסח**: יש מהן המכילות קמח מצה וברכתן 'מזונות' ויש שאין מכילות קמח וברכתן 'שהכל', לכן יש לברר בכל מוצר לגופו.

הדרכה לעריכת ליל הסדר בקצרה

רבינו שלמה יצחקי (המכונה רש"י) רצה לעזור לנו בסידור הלילה שלא נשכח מה צריך לעשות, אז פשוט הוא כתב את הסימנים המוכרים לכולנו: 'קדש, ורחץ וכו'. אנחנו רק נסביר אותם עוד טיפה...

קדש

מזדרזים להתחיל בקידוש, מוזגים לכולם כוס יין, ראש המשפחה או אחר אומר את הקידוש בקול רם בעמידה, כולם מקשיבים היטב, עונים אמן, ומיד יושבים ושותים את הכוס בהסיבה נוחה על צד שמאל.

ורחץ

רבותינו תקנו שקודם אכילת פרי או ירק שטיבולו במשקה, ניטול ידיים ממש כמו נטילה לסעודת פת, רק שבזה לא מברכים על הנטילה.

כרפס

כל אחד מקבל מעט כרפס (גם מי שאוהב לא יאכל יותר מכזית), מטבילים אותו במי מלח או מי לימון, מברכים 'בורא פרי האדמה' ואוכלים ללא הסיבה.

יחץ

את המצה האמצעית משלושת המצות שבקערה, אנו בוצעים לשתי חלקים, את החלק הגדול מחביאים בינתיים (עד ליצפון), את החלק הקטן מחזירים למקומו.

מגיד

מוזגים לראש המשפחה כוס יין, הילדים שרים מה נשתנה, כולנו קוראים את ההגדה ומספרים כמה שיותר על יציאת מצרים ועשרת המכות, לקראת הברכה שבסוף ה'מגיד', מוזגים לכולם יין לכוסות, מברכים 'אשר גאלנו' ושותים בהסבה.

רחצה

נוטלים ידיים לסעודה והפעם מברכים 'על נטילת ידיים', אחר הנטילה כמובן אסור לדבר.

מוציא מצה

ראש המשפחה לוקח את שלושת המצות שבקערה (כזכור, האמצעית חצויה), מברך 'המוציא', משמיט את המצה התחתונה, ומברך ברכה נוספת 'על אכילת מצה'.

כעת כולם אוכלים בהסיבה שתי כזיתות מהמצות, אחת לצורך ברכת 'המוציא' ואחת לצורך ברכת המצה.

מרור

כל אחד מקבל כזית מרור, מטביל אותו בחרוסת, מנער מעט (כי בכל זאת צריך להרגיש טעם מרור - זכר לשעבוד), מברך 'בורא פרי האדמה' ואוכל ללא הסיבה.

כורך

כעת ניקח גם כזית מצה וגם כזית מהמרור, נכרוך את המרור במצה כמו כריך, נטביל בחרוסת ונאכלם בהסיבה ללא ברכה.

שולחן עורך

סעודת חג, תבשילים ובשרים, רק לא אוכלים בשר או עוף צלויים בלילה זה, וכמובן משאירים מקום לאפיקומן.

צפוף

כל אחד מקבל שתי כזיתות מהמצה ששמרנו לאפיקומן, ולמי שקשה, יכול להסתפק בכזית אחד.

ברך

מוזגים לכל אחד כוס יין שלישית ומברכים ברכת המזון. לא לשכוח יעלה ויבוא! בסיום הברכה מברכים 'הגפן' ושותים את הכוס בהסיבה.

הלל

מוזגים לכולם כוס רביעית. יש נוהגים למזוג כוס נוספת וקוראים לה 'כוס של אליהו הנביא'. ופותחים באמירת 'שפוך חמתך'. בסיום ההלל שותים את היין בהסיבה ומברכים ברכה אחרונה 'על הגפן'.

נרצה

אחר שערכנו את כל הסדר כראוי, מעשינו רצויים לפני השם יתברך. כעת שרים את הפיוטים, קוראים שיר השירים בנעימה, וממשיכים לספר ביציאת מצרים עד שנרדמים.

לוח שיעורים ומידות לחג הפסח

ארבע דקות
לכתחילה, ואם קשה
- ניתן להקל עד תשע
דקות.

כוס ח"פ
מלאה
בחציה

עלה בינוני
בנפח של
קופסת
גפרורים.

מצת
מכונה
שלמה

זמן אכילת פרס (משך הזמן המקסימלי הרצוי לאכילת הכזיתות של המצה והמרור)

רביעית - 81 סמ"ק. כחצי כוס חד פעמית פשוטה רגילה

כזית - 27 גרם. ניתן לשער בעין גם לפי נפח של מעט יותר מקופסת גפרורים רגילה.

והיה כי ישאלך בנך

הרב יצחק לוי שליט"א - רב העיר נשר והבד"ק מועצת הרבנות הראשית לישראל

מצווה לעודד את הילדים לשאול על כל מה ששונה בליל הסדר, ע"י שנותנים להם אגוז או ממתק על כל שאלה וכדו'.

תבן לא ינתן להם (שמות רבה פכ"ו).

6. מדוע צריך את הטעם הנוסף לד' כוסות, מלבד ד' לשונות של גאולה?

לחייב גם את הנשים, שלא היו בשתי הגזרות האמצעיות.

ורחץ-כרפס

7. מדוע לוקחים דוקא כרפס לטיבול ראשון?

א. אותיות "ס' פרך", כי ס' רבוא מישראל עבדו בפרך (אבודרהם). **ב.** רמז לכתונת פסים (ר' מנחם). כי "כר פס" הוא סוף "מכר" ותחילת "פסים" (בן איש חי צו אות לב). ועוד, שכשמטביל את תיבת "כרפס" בתיבת "מים" יוצא "מכר פסים" (הרה"ג נאמן שליט"א בהערותיו לבא"ח שם, בשם ר' צבי פנש). **ג.** הכרפס נקרא גם סלרי, גימטריא 300, במצרים לקו 50 מכות, ועל הים 250, סה"כ 300.

8. מדוע מטבילים את הכרפס במי מלח דוקא?

א. זכר לדמעות המלוחות שהורידו עם ישראל בזמן השיעבוד. **ב.** כשנימולו ישראל לפני קרבן פסח הלכו לטבול ביאור [כמו מומר שחוזר בתשובה - יו"ד סי' רסח סעי' יב בהגה], וכשטבלו ס' רבוא ביאור נעשו המים עכורים כמו מי מלח (טעמי המנהגים)

קערת הסדר

1. מדוע יש שלש מצות בקערה?

א. שתי מצות ללחם משנה, אלא שמצה אחת חוצים, שכן דרך עני לבצוע על פרוסה, והמצות לחם עוני, ולכן צריך עוד מצה. **ב.** כנגד עגלה משולשת שלקח אברהם בברית בין הבתרים שבה התבשר על גלות מצרים. **ג.** כשיצאו ממצרים צריכים להקריב קרבן תודה שיש בו ג' סוגי מצות (מהרי"ל).

2. מדוע לוקחים דוקא ביצה לקערה?

ככל שמבשלים הביצה מתקשה יותר - בשונה משאר המאכלים, כך ישראל "וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ".

קדש

3. בליל הסדר שהסעודה רחוקה מהקידוש, האם אין זה פגם בדין קידוש במקום סעודה [לפמ"ש הרמ"א סי' רעג שצריך גם "סמור" לסעודה]?

ליל הסדר הוא שונה גם בזה, וכך תיקנו חז"ל מתחילה שהסעודה תהיה אחר המגיד, והרי זה חשוב במקום סעודה, שכך תיקנו חכמים (חזון עובדיה).

4. מדוע יש ארבע כוסות?

א. כנגד ארבע לשונות של גאולה. **ב.** כנגד ג' פעמים שהוזכר כוס בחלום שר המשקים, והרביעי לבהמ"ז (רש"י פסחים קח סעי'א. וע"ע בב"ר פפ"ח).

5. מדוע נאמרו ד' לשונות של גאולה?

כנגד ד' גזרות - וימררו את חייהם, אם בן הוא והמתן אותו, כל הבן הילוד,

יחזק

9. מדוע חוצים את המצה לשתיים?

א. כי צריך לברך על המצה כשהיא פרוסה - "לחם עוני", שכן דרך עני לאכול פרוסה בלבד. **ב.** לעורר את התינוקות לשאול. **ג.** כדי לשמור לאפיקומן שלא יגמרו המצות. **ד.** בליל הסדר הכל 4 - כוסות, בנים, לשונות גאולה, וע"י שחוצים המצה יש 4 מצות.

10. מדוע כשחוצים את המצה מכוונים חתיכה אחת ו', ואחת ד'?

כי השלש מצות רומזות לחכמה בינה ודעת, והאמצעית רומזת לבינה, וע"פ הקבלה בינה היא כנגד אות ה' המורכבת מאות ד' ואות ו'.

מגיד

11. מדוע לא מברכים על ההגדה - אשר קדשנו במצותיו וכו'?

א. כי כבר התחלנו במצוה בקידוש - זכר ליציאת מצרים. **ב.** כי זו מצוה שאין לה גבול וקצבה (רשב"א).

12. מדוע לא מוזכר משה רבינו בהגדה?

א. משה רבינו הוא הראשון שסיפר הגדה של פסח - ויספר משה לחותנו את כל אשר עשה ה' וכו' (פרשת יתרו), ובודאי לא יזכיר את עצמו לשבח (האדמו"ר מבלז). **ב.** להבליט כחו של ה' יתברך - כמו שאמרו אני ולא מלאך וכו', כי בלילה זה המטרה לחדד את כחו של ה' שהוא תקיף ובעל כל הכחות כולם. (שו"ת רביד הזהב). **ג.** לרוב ענוותנותו של משה עשה ה' רצונו שלא יזכר שמו בפרסום בהגדה (הגר"ז מבריסק).

13. כל השנה יש מצוה לזכור יציאת מצרים - בלילה וביום, איך מה מיוחד בליל הסדר?

א. כל השנה מזכירים יציאת מצרים שאירעה לאבותינו, אבל בליל הסדר חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים (מהר"ל מפראג). **ב.** כל השנה רק מזכירים בלי לספור, בליל הסדר יש מצוה לספור בהרחבה ובפרוטרוט. **ג.** כל השנה יש מצוה להזכיר בסתם, בליל הסדר יש מצוה לספור בדרך של שאלה ותשובה.

14. למה ההגדה פותחת בארמית?

קטע זה נתקן בגלות, כדי שיבינו הנשים והתינוקות בזמן הגלות שהיו מדברים ארמית, וכמו שנאמר - לשנה הבאה בארעא דישראל.

15. מדוע כופלים "כל דכפין" "כל דצריך"?

כל דכפין הוא זה שרעב כי אין לו מה לאכול. כל דצריך הוא זה שיש לו לאכול, אבל עדיין אינו יכול לקיים את המצוות כי אין לו מצה שמורה לשמה, או יין, או חרוסת (אבודרהם).

16. מדוע דוקא בפסח מזמינים עניים?

כי בליל הסדר אנו מצווים להראות כמו בני חורין, ובושה אם יש עני שאין לו מה לאכול (ע"פ המ"ב ס"ו תכט).

17. מדוע מזמינים את העניים ברגע האחרון?

אין הכוונה להזמין את העניים כעת, אלא להראות לילדינו שאנחנו מוכנים לאורחים אפילו ברגע האחרון - הבית פתוח.

18. למה לא שואלים בסוכות "מה נשתנה"?

בסוכות זה גלות וישראל רגילים לגלות. אבל בפסח בני חורין לא מצוי כל כך אצל עם ישראל (קרבן פסח).

19. מדוע לגבי הבן שאינו יודע לשאול נאמר "את" פתח לו בלשון נקבה?

א. ילד רך שאינו יודע לשאול צריך תשומת לב מיוחדת וברכות ע"י אמא. **ב.** צריך להרחיב לו בשיחה ארוכה כדרך נשים שמרבות בסיפור. **ג.** "את" רומז שצריך לספר הכל - מא' עד ת'.

20. "והיא שעמדה", מי זאת "היא"?

א. ההבטחה שהוזכרה קודם - ברוך שומר הבטחתו. **ב.** האמונה בה'. **ג.** השכינה. **ד.** התורה - "והיא" גימטריא כ"ב אותיות התורה.

צפון-קרוב פסח

24. מה הטעם שמחביאים את האפיקומן?

א. כדי שישאר מצה שמורה לאכול בסוף הסעודה זכר לקרבן פסח. ב. לעורר את התינוקות שלא יישנו.

25. מדוע צוה ה' שהקרבן פסח יאכל צלי דוקא?

א. שהמצרים ידעו שאלהיהם נשרפים, ולא יהיה להם תירוץ שלא הריחו (הרמב"ם). ב. דרך חירות, שעשיר שיש לו הרבה בשר אוכל צלי, ולא חושש שישרף (החינוך מצוה ז). ג. שאכלוהו בחפזון (שם).

26. מדוע צוה ה' בקרבן פסח ועצם לא ישברו בו?

א. שהמצרים ידעו שאלהיהם נאכלו, ולא יהיה להם תירוץ שלא זיהו העצם השבורה (רמב"ם). ב. דרך חירות, שעשיר שיש לו הרבה בשר לא שובר עצמות (החינוך מצוה טז).

כללי

27. מדוע נקרא "ליל הסדר"?

א. שחייב לעשות הכל לפי הסדר [אם שתה כל ארבע הכוסות בזה אחר זה לא יצא]. ב. ליל הסדר עושה סדר לכל השנה, איך שהלך לו בליל הסדר כך תיראה כל השנה.

28. מדוע מחלקים מיד קליות אגוזים ממתקים והפתעות בתחילת הסדר?

א. להראות שאנחנו יצאנו ממצרים, ובשעה כל כך שמחה מחלקים הפתעות לילדים. כמו דוד שבא ממרחקים. ב. לעורר התינוקות שישאלו.

29. איך ישראל יצאו ממצרים לפני הזמן שנקבע - 400 שנה?

א. קושי השעבוד השלים המנין. ב. ריבוי האוכלוסין השלים המנין.

30. מדוע החמירו בחמץ בפסח שאסור אפילו במשהו?

מפני שהתורה החמירה בו ביותר - א. כרת. ב. אסור בהנאה. ג. לא יראה ולא ימצא. והטעם לכל זה מפני שחמץ לא בדילי מיניה אינשי.

31. מה הפירוש "בזכות נשים צדקניות נגאלו ישראל ממצרים"?

א. שפרה ופועה. ב. מרים שהשגיחה על משה. ג. שעודדו את בעליהן לפור.

21. מדוע שופכים מהכוס בעשרת המכות ובדצ"ך עד"ש באח"ב, דם ואש ותמרות עשן, סה"כ 16 ?

א. כשם יוה"ך שממונה על הנקמה וחוקק על המטה, ויוצא מס"ת כי מלאכיו יצוה לך [י"ו - הך] ב. 16 פנים שיש לחיות הקודש (ד"מ). ג. חרבו של ה"ת 16 פיות כנגד מילה פריעה ומציצה ו"ג פעמים ברית שבתורה (תיקונים). ד. לרמוז שזה רק ההתחלה, טיפות, ועיקר הנקמה עוד לפנינו (גר"א).

מוציא מצה

22. מדוע המצות של ליל הסדר עגולות?

א. עושים אותה מהר שלא תחמיץ ואין זמן לעשות לה צורה (ש"ת האלף לך שלמה בהשמטות ס"ס לב, ע"פ הש"ע ס"י תס ס"ד). ב. בתורה נאמר עוגות מצות, ועוגה הוא עגול כמו בתענית (יט) עג עוגה (ש"ת מהר"י אסאד ס"י קנז). ג. המצרים היו עושים מצה עם כמה ראשים לפי מס' האלות שלהם - טלה, פרעה, יאור, בעל צפון וכו', אבל לנו ה' אחד ושמו אחד שאין לו התחלה וסוף (שם).

מרור

23. מדוע מטבילים את המרור בחרוסת?

א. להמית הארס שבמרור (גמרא). ב. זכר לטיט (גמרא). ג. זכר לתפוח (גמרא). ד. "חרוסת" אותיות ס' חרות, כי ס' רבוא מישראל יצאו מעבדות לחרות (דרשות החת"ס).

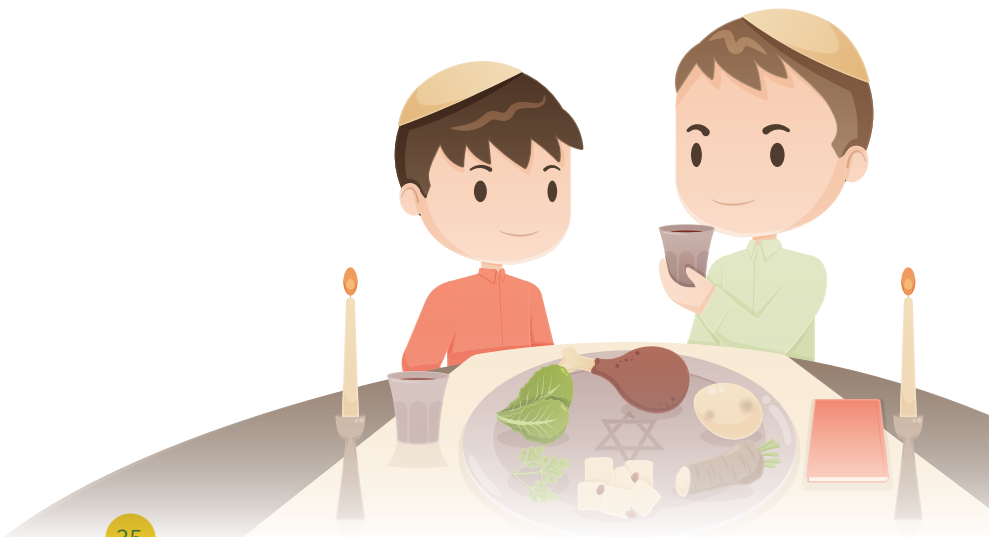
שאלות בקיאות:

32. מי חיבר את ההגדה - באיזו תקופה?
אנשי כנסת הגדולה, ואחר כך בזמן התנאים והאמוראים הוסיפו עליה עוד קטעים (שואלין ודורשין).
33. כמה היה גובהו של פרעה?
אמה.
34. כמה היה גובהו של משה רבינו ע"ה?
עשר אמות.
35. כמה שנים נגזר בברית בין הבתרים?
400 שנה.
36. כמה שנים היו ישראל במצרים?
210 שנה, כמנין רד"ו.
37. כמה היו יולדות בכרס אחת?
יש אומרים 6, יש אומרים 12, יש אומרים 60.
38. כמה התארכה ידה של בתיה בת פרעה?
60 אמה.
39. אלו צפרדעים היו במכת צפרדע?
יש אומרים צפרדעים רגילות, ויש אומרים התנינים - קורקודיל, שנאמר(תהלים עח, מה) "וצפרדע ותשחיתם" (רבינו בחיי).
40. באיזה גודל היו הכינים במכת כינים במצרים?
הקטנה בגודל ביצת תרנגולת, והגדולה בגודל ביצת אווז.
41. באיזה גובה היתה מכת כינים?
כל עפר הארץ בגובה אמה.
42. כמה זמן נמשכה כל מכה?
ג' שבועות התראה ושבע מכה. וי"א להיפך - שבוע התראה וג' שבועות מכה.

חידות א-ב

- א** מחביאים אותו במהלך הסעודה ומי שמוצא אותו מאושר
- ב** בורא העולם הוציא את בני ישראל ממצרים 'חזקה' _____
- ג** ארבעת הכוסות הן כנגד ארבע לשונות של _____
- ד** מאכלים שאסורים בפסח עשויים מחמשת מיני _____.
- ה** בה קוראים את סיפור יציאת מצרים
- ו** כוסו של אליהו הנביא היא כנגד _____.
- ז** אצל האשכנזים גם היא חלק מהקערה.
- ח** המאכל בו נטבל את המרור / השיר שבו מסתיים ההגדה.
- ט** לזכרו אוכלים את החרוסת הטעימה.
- י** מסמל את חציית המצה התיכונה.
- כ** נטבל במי מלח בתחילת הסעודה.

- ל** ש שניים כאלו (אחד נשבר), ומוזכרים הם בשירה.
- מ** מהם שנה התורא, ואליהם נמשלה התורה.
- נ** האחרון לסדר וכבר מחכים לשנה הבאה
- ס** החר שבוא התרחש המעמד / כאלו יש שישה.
- ע** מה סופרים במצווה שתמשך יומיום עד לחג הבא.
- פ** גם ממנה אסור לאכול במשך שבעה ימים.
- צ** אני נמצא לפני ברכת המזון
- ק** לפני שנעשה, אסור לאכול אפילו מצה.
- ר** אחד מהבנים
- ש** שמה הארמי של הזללנית שאכלה את הגדיא.
- ת** אחד מהבנים, שבהחלט לא מאפיינת אותו העורמה.

טיפים ועצות לניקוי מהיר ויעיל של הבית לפסה

מקרר - להכין תערובת של 2 כפות סודה לשתייה, 1/4 כוס מים חמים ו-1/4 כוס חומץ תפוחים. לקרצף באמצעות מברשת או סקוטש עדין. לחלקים פחות נגישים ניתן להשתמש מברשת שיניים. לצידו האחורי של המקרר ניתן להשתמש בשואב אבק.
משטחי זכוכית - יש למהול מים עם מעט חומץ ולהתיז על המשטח הרצוי. לאחר מכן לנגב באמצעות מטלית יבשה ונקיה.

סיפון ופתחי כיור - יש למהול 1/4 כוס מלח ו-1/4 כוס סודה לשתייה ולשפוך לתוך הסיפון, לאחר מכן לשפוך פנימה כוס חומץ חם (לא רותח) לאחר מספר דקות לשפוך פנימה מים רותחים.
סירים שרופים - יש להשרות בתוך הסיר מים עם אבקת כביסה ולהשהות ל-24 שעות, לנקות ולשטוף.

עובש - במקרה של עובש בקירות, יש לרסס מסיר עובש של אסטוניש (מצוי בכל סופרמרקט), להמתין שתי דקות ולנגב בעזרת מגבון - זהירות לא לנשום את החומר. לבעיות עובש נקודתיות - יש למהול חומץ, מים וכפית סודה לשתייה ולנקות באמצעות מטלית.

קופסאות פלסטיק שמנוניות - ניתן לשפוך בקופסה סבון כלים, חתיכת נייר סופג ומעט מים חמים, לסגור את הקופסה לנער במשך 20 שניות ולשטוף.

תבניות אפיה - להכניס את התבנית לתוך שקית אשפה, לרסס מסיר שומנים 'סנט מוריץ', לסגור את השקית, לחכות 20-30 דקות ולשטוף.
תנור אפיה - לרסס מסיר שומנים על הדלת והדפנות, לסגור ולחכות מספר שעות. לאחר מכן הלכלוך יורד בקלות.

אבנית - להסרת אבנית ממיחם או קומקום, יש להוסיף למים מלח לימון או חומץ ולהביא לרתיחה. לאחר מכן מרוקנים את מיחם/קומקום ומרתיחים שוב עם מים נקיים בלבד.
אבק - לנגב את המשטח המאובק במטלית לחה שהוספגה במעט מרכך כביסה.
אריחי קרמיקה - יש לשפשף במברשת קשה/מטאטא בתוספת מים וחומר ניקוי.
אביזרי ניהוסטה (ברז / מקלחון וכדו') - לטבול סקוטש במעט חומץ ולשפשף.

חצובות הכיריים - יש להשרות למספר שעות את החצובות במים רותחים בתוספת אבקת כביסה ולאחר מכן לשטוף.

כביסה - לכביסה לבנה ובוהקת, יש להכניס "ספוג הפלא" למכונת הכביסה.

כלים - לקבלת כלים מבריקים בניחוח לימון, ניתן להכניס למדיח הכלים חצאי לימון משומשים.
כתמים ע"ג ריפוד - יש לשפשף את הכתם בעדינות עם סבון כלים וספוג לכלים, להשרות את אזור הכתם בסבון ולהמתין עשר דקות. לאחר מכן יש לנקות את המשטח מסבון ולחכות שיתייבש - מומלץ לנסות תחילה באזור הסתר.

מכונת כביסה - לשפוך כוס חומץ למכונה ריקה ולהפעיל.

הכנות ותזכורות לליל הסדר

הרב אדם סוויסה

צרכי הקערה:

- יקנה כרפס הוא הסלרי וינקה אותו כדון. יחתוך חתיכות קטנות לערך כאצבע קטנה כדי שיהיה פחות מכזית כמניין המסובין ולבעל הבית שתי חתיכות כדי שתשאר חתיכה בקערה עד לאחר אכילת המצה.
- יקנה עולשין והוא הנדבא (נקרא היום אנדיב) כדי לתת במרכז הצלחת איפה שכתוב 'מרור' ואם ירצה יוכל ליתן שם קלח של חסה קטן במקום.
- יבשל בימים לכל אחד מבני הבית לאכילה לאחר הקידוש, ושתיים למקדש (אם נוהג לאכלה לאכילה לאחר הקידוש) כדי שיהיה סדר הקערה שלם עד לאחר אכילת מצה.
- ידאג לחתיכת זרוע של כבש, ויצלה אותה מראש כדון, ואם אין לו יקח בשר צלי אחר.
- יכין מי מלח לטבל הכרפס, ואין מקומן בקערת ליל הסדר.
- יכין החרוסת
- ידאג שיהיה כיסוי למצות ושיהיה כשר לפסח.
- ישקול את את הכזיתות מבעוד יום- לפחות 3 כזיתות מצה לכל סועד (1. מצה, 2. כורך, 3. אפיקומן) ושתי כזיתות חסה (מרור, כורך)
- יקנה ברכונים כשרים לפסח (וכיום מצוי ברכת המזון בהגדות ודי בזה לליל הסדר עצמו)
- ירדמו את הקטנים מבעוד יום
- יראה שלכל המסובין יש מקום מתאים להסב וכרית (במידה והכיסא לא מרופד).
- יכין מראש כלי שבור או חד פעמי כדי לשפוך בו את טו' השפיכות.

- יעבור על ההגדה לפני ליל הסדר
- יכין את סיפור יציאת מצרים לקיים המצווה באריכות לאחר הסדר, ואם קשה עליו ידאג לספר יפה ומעניין שמתאר את הסיפור, וכן יכין שאלות מעניינות לילדים.
- ידאג לכוסות ראווית לכל אחד מהמסובין (השיעור הראוי הוא 100-120 סמ"ק).
- יקנה ממתקים והפתעות לילדים (להחזיקם ערים).
- יקנה יין מהודר לכולם (לפחות חצי ליטר לכל אחד מהמסובין לכוסות של 120 סמ"ק).
- ידאג לכלים נאים, ואם רוצה שלא לטרוח ולהטריח רשאי להשתמש בחד פעמי מפואר.

חדש באפאפ לחברי מכבי בגבעת זאב!

בריכת השחייה גבעת זאב

בריכה מקורה, חדר כושר וסאונה יבשה בשעות נפרדות
התאנה 3 | 02-5369552

TRIPLEFIT - ענבל בית הלחמי

סטודיו בוטיק לכושר, פילאטיס ויוגה לנשים בלבד
יהושע בן נון 6 | 053-9640140

מתקשרים: 074-755-3333 > בוחרים פעילות
וחוסכים אלפי שקלים למשפחה בשנה!

קאקאפ
היום שוקר, רק בריאות יותר

מגיל 14 ומעלה

4 פעילויות בחודש | ללא הגבלה וללא התחייבות | ניתן להתעדכן במתחמי הפעילות גם באתר מכבי הכשר | כפוף לתקנון השב"ן

ואותנו חידשת בבריאות

קו מקוואות חדש לשירות התושבות:

בחיוג למס' זה - תתקבל מיידית
הודעת ווצאפ חוזרת בתחום הרלוונטי
קו זה הינו לנשים בלבד, והמענה האנושי מנציגה בלבד

 פעיל 24 שעות ביממה:
02-500-7771

חדש וייחודי בגבעת זאב שירות 24 שעות!

רובוט ווצאפ חדשני למענה
על מאות שאלות מבוסס בינה מלאכותית
ומענה אנושי במקרה הצורך בכל עת ובכל נושא,
רישום נישואין, עירובין, כשרות ועוד עשרות נושאים.

 שילחו הודעה ל:
02-500-7777

קו ישיר למחלקת הנישואין בגבעה

רישום זוגות לנישואין בחוויה נעימה ומהירה.
למידע נוסף ניתן לפנות

למנהל המחלקה שמעון בלאיש
בנייד: 050-6775421

המועצה הדתית גבעת זאב מאחלת

חג שמח לכל התושבים!

ד"ר שרון דניאל
יו"ר המועצה הדתית

הרב יוסף טולדאנו
הרב המקומי

סירקו את הברקוד והיכנסו לאתר האינטרנט החדש שלנו!

מידע לגבי זמני תפילות של כל בתי הכנסת
ומגוון נושאים רלוונטיים:

WWW.MDGZ.ORG

